

महाराष्ट्र राज्य लॉटरी

"महाराष्ट्र गजलक्ष्मी सोम", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी मंगळ", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी बुध", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी गुरु " व "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी शनि" या साप्ताहिक सोडतीची बक्षिसरचना व कार्यपद्धती-बाबत.

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन परिपत्रक क्रमांक: मरालॉ २०२०/ प्र.क्र. १६/लॉटरी २

नवीन प्रशासन भवन, ८ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक: ३१ जानेवारी, २०२०.

वाचा : १. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: मरालॉ २०१९/ प्र.क्र. १२१/लॉटरी २, दि. २५ ऑक्टोबर, २०१९
२. उपसंचालक (वित्त व लेखा), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी कार्यालय, वाशी, नवीमुंबई यांचे पत्र क्र.

उपसं (विव ले)/मरालॉ/योजना/ ३७०/२०२०, दि. २७/०१/२०२०.

शासन परिपत्रक :

"महाराष्ट्र गजलक्ष्मी सोम", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी मंगळ", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी बुध", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी गुरु" व "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी शनि" या साप्ताहिक सोडती केंद्र शासनाचा लॉटरी (विनियमन) अधिनियम-१९९८ व लॉटरी (विनियमन) नियम-२०१० अन्वये कार्यान्वित करण्यात आलेल्या आहेत. या सोडतीची संरचना मार्च, २०२० पासून सुधारित करण्यात येऊन या सोडती सायंकाळी ४.४५ वाजता काढण्यात येतील.

२. महाराष्ट्र राज्य लॉटरीची "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी सोम", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी मंगळ", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी बुध", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी गुरु " व "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी शनि" या साप्ताहिक सोडतीच्या तिकीटाचे मूल्य रु.२०/- (GST सहित) असून प्रत्येक मालिकेत ३,००० तिकीटे असलेल्या १५ मालिकांत (०० ते १४) एकूण ४५,००० तिकीटे मुद्रीत करण्यात येतील. या सोडतीतील प्रत्येक मालिकेमध्ये तिकीटांचे क्रमांक १००० ते ३९९९ या प्रमाणे असतील. या सोडतीमध्ये पहिले सामायिक बक्षिस रु. १० हजाराचे ठेवण्यात आलेले आहे.

३. या सोडतीची तिकीटे उपसंचालक (वि. व ले.), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, १ ला मजला, वाय-अ १, अतिरिक्त शॉप कम गोडाऊन, ए.पी.एम.सी. मार्केट, सेक्टर १९-बी, वाशी, नवीमुंबई-४००७०५ यांचे कार्यालयातून सर्व विक्रेत्यांना उपलब्ध होतील. या सोडतीची तिकीट विक्री फक्त महाराष्ट्र राज्यातच करण्यात येईल. तसे तिकीटावर छापण्यात येईल.

४. या सोडतीची तिकीट विक्री करताना महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या तिकीट विक्रेत्यांना या तिकीट विक्रीच्या १०० तिकीटांचे एका पुस्तकावरील (M.R.P. Rs.२०/- each ticket (GST सहित) तिकीटांच्या दर्शनी किंमतीवर खरेदी करण्यात आलेल्या या सोडतीच्या एकूण लॉटरी तिकीटांच्या दर्शनी किंमतीमध्ये वस्तु व सेवा कर (GST) सह पुढील प्रमाणे घाऊक सूट (Discount) देण्यात येईल.

तिकीटांची संख्या	अनुज्ञेय घाऊक सूट
५०० ते १००००	१०%
१०००१ ते १५०००	१४%
१५००१ ते ४५०००	१५%

५. घाऊक विक्रेत्याने ज्या किरकोळ विक्रेत्यास तिकीटे विकली असतील त्या किरकोळ विक्रेत्यांची यादी घाऊक विक्रेत्याने पुढील तिकीट खरेदीच्यावेळी महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या वाशी, नवीमुंबई या कार्यालयात सादर करणे बंधनकारक आहे.

६. बक्षिस संरचना :

मालिका : १५ (०० ते १४)

प्रत्येक मालिकेत ३००० तिकीटे

तिकीटांचे क्रमांक १००० ते ३९९९

एकूण तिकीटे ४५०००

सोडत दिनांक : माहे मार्च, २०२० पासून

तिकीटांची किंमत रु.२०/- (GST सहित)

सोडतीची वेळ : सायं. ४.४५ वाजता.

बक्षिसे	बक्षिसाची रक्कम रु.	प्रत्येक मालिकेतील बक्षिसांची एकूण संख्या	सर्व मालिकांतील बक्षिसांची एकूण संख्या	सर्व मालिकांतील बक्षिसांची एकूण रक्कम रु.
पहिले बक्षिस (सामायिक) (पूर्ण क्रमांक)	१०,०००	--	१	१०,०००
दुसरे बक्षिस (पूर्ण क्रमांक) (कोणतेही ३३ क्रमांक सर्व मालिकांसाठी) रॅन्डम (Random) पद्धतीने.	१,०००	--	४९५	४,९५,०००
एकूण :-			४९६	५,०५,०००

माहे मार्च, २०२० पासून या साप्ताहिक सोडती अनुक्रमे सोमवार ते शनिवार (शुक्रवार वगळून), सायंकाळी ०४.४५ वाजता काढण्यात येतील. या सोडतीच्या नंतरच्या तारखा उपसंचालक (वित्त व लेखा) महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, वाशी, नवी मुंबई. यांचेकडून ठरविण्यात येतील.

७. "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी सोम", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी मंगळ", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी बुध", "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी गुरु " व "महाराष्ट्र गजलक्ष्मी शनि" या साप्ताहिक सोडतीची तिकीट छपाई मे. साई सिक्युरिटी प्रिंटर्स प्रा. लि., फरीदाबाद यांचेकडून करून घेण्यात येईल. तिकीटाचे आकारमान १६ x ७ cms ७० G.S.M Poster Paper छपाईचा दर रु. १८६/- प्रती चौ.मि. प्रती लाख इतका राहील.

८. या साप्ताहिक सोडती काढण्याची कार्यपद्धती :-

या साप्ताहिक सोडतीकरीता सोडतीच्या ठिकाणी ठळकपणे दिसतील अशा ठिकाणी ५ ड्रम ठेवण्यात येतील. या सोडतीमध्ये १५ मालिका आहेत. या मालिकांचे क्रमांक ०० ते १४ असून प्रत्येक मालिकेमध्ये १००० ते ३९९९ असे तिकीटांचे क्रमांक असतील. पहिल्या ड्रम मध्ये सर्व मालिकांची आद्याक्षरे /क्रमांकाच्या (१५) चकत्या असतील. दुसऱ्या ड्रममध्ये १ ते ३ अंकाच्या ३ चकत्या असतील व उर्वरित ३ ड्रम मध्ये ० ते ९ अंकाच्या प्रत्येकी एक

चकती याप्रमाणे दहा चकत्या टाकण्यात येतील. पंचमंडळाच्या समोर प्रत्येक चकती प्लॅस्टिक/रबरी आवरणात (पिशवीत) ठेवली जाईल. त्यामुळे चकतीवरील अंक दिसणार नाही. पंचमंडळाच्या अध्यक्षांनी घंटी वाजविल्यावर सर्व ड्रम एकाच वेळी फिरविले जाऊन सोडतीची सुरुवात होईल. अध्यक्षांनी पुन्हा घंटी वाजविल्यावर सर्व ड्रम्स एकाच वेळी फिरवायचे थांबविले जातील. त्यानंतर प्रत्येक ड्रममधून एक पिशवी काढून त्यातील चकतीवरील अंक पंचांना दाखविला जाईल. अध्यक्ष तो अंक घोषित करतील. अंक ज्या क्रमाने निघतील त्या क्रमाने फलकावर प्रदर्शित केले जातील.

१) दुसरे बक्षिस रु. १०००/- : दुसऱ्या रु. १०००/- च्या बक्षिसासाठी संगणकावर कोणतेही पूर्ण अंकाचे ३३ स्वतंत्र भाग्यवान क्रमांक रॅन्डम पद्धतीने काढण्यात येतील व ते क्रमांक सर्व मालिकांसाठी रु. १०००/- च्या दुसऱ्या बक्षिसासाठी पात्र असतील.

२) पहिले (सामायिक) बक्षिस रु. १०,०००/- : या साप्ताहिक सोडतीमध्ये १५ मालिकांत मिळून रु. १० हजारचे एक पहिले (सामायिक) बक्षिस ठेवण्यात आलेले आहे. पहिल्या रु. १०,०००/- च्या बक्षिसासाठी प्रथमतः १५ मालिकांमधून एक भाग्यवान मालिका निश्चित करण्यात येईल. त्यासाठी प्रत्येक मालिकेची क्रमांक असलेली प्रत्येकी एक चकती घेण्यात येऊन ती प्रत्येक चकती स्वतंत्र प्लॅस्टिक/रबरी आवरणात घालून पंच मंडळाच्या समोर स्वतंत्र ड्रममध्ये ठेवली जाईल. पंचमंडळाच्या अध्यक्षांनी घंटी वाजविल्यावर सर्व ड्रम एकाच वेळी फिरविले जाऊन सोडतीची सुरुवात होईल. अध्यक्षांनी पुन्हा घंटी वाजविल्यावर सर्व ड्रम्स एकाच वेळी फिरवायचे थांबविले जातील. त्यानंतर प्रत्येक ड्रममधून एक पिशवी काढून त्यातील चकतीवरील अंक पंचांना दाखविला जाईल. अध्यक्ष तो अंक घोषित करतील. त्यानंतर वरील परिच्छेद ८ मध्ये विहित केलेल्या पद्धतीने भाग्यवान क्रमांक काढण्यात येईल.

९. या सोडतीच्या तिकीट छपाईचा खर्च मागणी क्र. जी -२, २०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा (००) १०३ राज्य लॉटरी, लॉटरी संचालनालय (२०७५० ४७२) (००) (०१) प्रमुख लॉटरी १६ - प्रकाशने व बक्षिस विजेत्या तिकीटांचा खर्च मागणी क्र. जी -२, २०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा (००) १०३ राज्य लॉटरी, लॉटरी संचालनालय (२०७५० ४७२) (००) (०१) प्रमुख लॉटरी ०५ बक्षिसे या लेखाशिर्षमधील चालू आर्थिक वर्षातील उपलब्ध तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

१०. पंचमंडळाचे सदस्य त्यांना पुरविलेल्या बक्षिस विजेत्या क्रमांकाच्या नोंदवहीत विजेत्या क्रमांकाची नोंद करून घेतील व त्या प्रतीवर सही करतील आणि ती प्रत निकालाच्या अभिलेखाची विश्वसनीय प्रत म्हणून ठेवली जाईल.

११. या सोडतीमध्ये कोणत्याही मालिकेमध्ये एकापेक्षा जास्त भाग्यवान क्रमांक निश्चित करताना एखादा क्रमांक पुन्हा आल्यास तो रद्द करून त्या ऐवजी पुन्हा नवीन भाग्यवान क्रमांक निश्चित करण्यात येईल.

१२. या सोडतीतील बक्षिस विजेत्याने कोणत्याही बक्षिसाची मागणी करताना त्यास मूळ तिकीट शासनाकडे सादर करणे बंधनकारक राहिल, तसेच कोणत्याही तिकीटांवर एकाच बक्षिसाची मागणी करता येईल.

१३. महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या कोणत्याही सोडतीमधील एखाद्या बक्षिसाकरिता एकापेक्षा जास्त पूर्ण भाग्यवान क्रमांक काढण्यात येत असतील, अशावेळी कोणत्याही क्रमांकाची त्याच मालिकेत पुनरावृत्ती झाल्यास किंवा दोन्ही क्रमांक /एकापेक्षा जास्त क्रमांक सारखे आल्यास नंतर काढलेले क्रमांक रद्द करून त्याऐवजी नवीन क्रमांक काढण्यात येतील.

१४. वर नमुद केल्याप्रमाणे या सोडतीमधील बक्षिस विजेत्या तिकीटाचे क्रमांक निश्चित करण्यासाठी ड्रम किंवा विजेवर चालणारी व चक्रावर क्रमांक लावलेली (ड्रॉ मशीन) सोडत यंत्र, वा त्याचप्रमाणे सोडत जलद काढण्याच्या

शासनाच्या दृष्टीने योग्य पद्धतीचा अवलंब सोडत काढताना करण्यात येईल. तसेच काही तांत्रिक अपरिहार्य कारणास्तव निश्चित केलेल्या दिनांक व वेळेनुसार सोडत काढता आली नाही तर दुसऱ्या दिवशी सोडत काढून निकाल जाहिर करण्यात येईल.

१५. सदरच्या सोडतीची कार्यपद्धती पूर्ण झाल्यानंतर शासनाच्या विहित तरतुदी / कायद्यानुसार या सोडतीच्या निकालाची प्रसिध्दी शासनाच्या राजपत्रात करण्याची कार्यवाही उपसंचालक (वि. व ले.), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी, १ला मजला, वाय-अ १, अतिरिक्त शॉप कम गोडाऊन, ए.पी.एम.सी. मार्केट, सेक्टर १९-बी, वाशी, नवीमुंबई-४००७०५ या कार्यालयाकडून करण्यात येईल व याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी त्यांची राहिल.

१६. भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाचे Notification No.4/2017- Central Tax (Rates) दिनांक २८/०६/२०१७ मध्ये पुढील प्रमाणे तरतुद आहे.

Sr. No.	Tariff item, sub-heading, heading or chapter	Description of supply of Goods	Supplier of goods	Recipient of supply
5.	--	Supply of lottery	State Government, Union Territory or any local authority	Lottery distributor or selling agent. <i>Explanation.-</i> For the purposes of this entry, lottery distributor or selling agent has the same meaning as assigned to it in clause (c) of Rule 2 of the Lotteries (Regulation) Rules, 2010, made under the provisions of sub-section I of section II of the lotteries (Regulations) Act, 1998 (17 of 1998).

केंद्र शासनाचे लॉटरी (विनियमन) नियम २०१० च्या नियम २ (c) मध्ये “ distributor or selling agent” means an individual or a firm or a body corporate or other legal entity under law so appointed by the Organizing State through an agreement to market and sell lotteries on behalf of the Organizing State” असे नमूद आहे. तथापि, सदर तरतुदीनुसार महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या पारंपारिक लॉटरी सोडतीच्या तिकीट विक्रीसाठी शासनाने करार करून कोणीही अधिकृत विक्रेता नियुक्त केलेला नाही. त्यामुळे वरील नमूद नोटीफिकेशन मधील तरतुदीनुसार अधिकृत वितरक /विक्रेता वस्तु व सेवा कर भरणा करण्यासाठी आस्तित्वात नाही. अशा परिस्थितीत वस्तु व सेवा कर वसूल करून भरण्यासंदर्भात आयुक्त, वस्तु व सेवा कर कार्यालयाने पुढील प्रमाणे स्पष्टीकरण दिलेले आहे.

“ If State Government supplies these lottery Tickets directly to any person, who is not legally appointed/authorized as lottery distributor or selling agent as described in clause (c) of Rule 2 of the Lotteries (Regulation) Rules, 2010,- Tax shall be collected and shall be paid by State Government only, as aforesaid.”

तरी वरील स्पष्टीकरणानुसार महाराष्ट्र राज्य लॉटरीच्या या प्रस्तावित सोडतीवरील लॉटरी तिकीटांच्या विक्रीवर तिकीट विक्रेत्यांकडून केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेनुसार विहित केलेल्या दराने वस्तु व सेवा कर वसूल करून विहित पद्धतीने शासनाकडे भरण्याची कार्यवाही उपसंचालक (वित्त व लेखा), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी कार्यालय, वाशी, नवीमुंबई यांनी करावी व याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी त्यांची राहिल.

१७. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२००२१७१६५४१९६३०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ता. र. पवार)

कक्ष अधिकारी तथा
राज्य लॉटरी अधिकारी, वित्त विभाग.

प्रति,

१. मा. उपमुख्यमंत्री, मंत्रालय, मुंबई यांचे सचिव.
२. मा. राज्यमंत्री (वित्त), मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव.
३. अपर मुख्य सचिव, (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव, (ले. व को.), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव, (गृह), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. आयुक्त, राज्य लॉटरी, वित्त विभाग, मुंबई-३२.
७. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
८. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-२१.
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर.
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचानालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
११. सह सचिव (राज्य लॉटरी) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई-५१.
१३. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१४. उप संचालक (वित्त व लेखा), महाराष्ट्र राज्य लॉटरी कार्यालय, वाशी, नवीमुंबई.
१५. कक्ष अधिकारी, प्रशा-४/लॉटरी-३/ अर्थोपाय, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य लॉटरी संचालनालय, मुंबई.
१७. निवड नस्ती, लॉटरी -२.